

STARÁČEK

Zpravodaj obce Staré Město

Číslo 1

Ročník IX.

Březen 2023

K životnímu jubileu přejeme hodně štěstí a zdraví

Zdence Zdeňkové, Josefě Ponížilové, Michalu Zelenému,
Václavu Míčkovi, Františku Parcejovi, Václavu Večeřovi, Pavlíně
Olejníčkové, Ctiboru Látalovi, Janu Harazinovi, Antonínu
Křmářovi, Anně Matuškové, Martě Kadukové, Jiřímu
Sedláčkovi, Rudolfu Nitkovi, Růženě Dendisové,
Aloisii Indrákové a Františce Václavíkové.

Z kolébky se na nás usmívá

Anna Juračková, Pavel Boček, Matyáš
Cíleček, Daniel Dudek.

Informace z obecního úřadu

Provozní doba

Pondělí	7.00 – 11.30	12.00 – 16.00
Úterý	7.00 – 11.30	12.00 – 15.00
Středa	7.00 – 11.30	12.30 – 16.00
Čtvrtek	7.00 – 11.30	12.00 – 15.00
Pátek	neúřední den	

Telefon:	554 715 624
Email:	obec.staremesto@tiscali.cz
El. podatelna:	podatelna.obecstaremesto@seznam.cz
Datová schránka:	787b2gd
Číslo účtu:	14628771/0100
Stránky obce:	www.obecstaremesto.cz
Adresa:	Obecní úřad, Staré Město 66, 792 01 Staré Město

Knihovna

Knihovna bude v provozu i nadále v budově pošty. Otevřeno vždy	první středu v měsíci od 15.00 hod. do 17.00 hod.
--	---

Poplatek ze psů

Pro rok 2023 schválilo zastupitelstvo obce zvýšení poplatku za prvního psa na 150,- Kč, za druhého a každého dalšího je to 250,- Kč. Za psa, jehož držitelem je osoba starší 65 let je výše poplatku 70,- Kč. Za

druhého a každého dalšího psa téhož držitele, kterým je osoba starší 65 let je výše poplatku 130,- Kč. Poplatek je splatný nejpozději do 31.3. příslušného kalendářního roku.

Poplatek za komunální odpad

Pro rok 2023 bylo zastupitelstvem schváleno navýšení poplatku za komunální odpad na 800,- Kč za

osobu. Občané nad 70 let (oslavili 70 let v roce 2022) mají stanovenou výši poplatku 400,- Kč na osobu.

Sběrný dvůr v Bruntále

I pro rok 2023 platí smlouva s TS Bruntál a.s., **na základě které mohou občané Starého Města využívat služby sběrného dvora v Bruntále na Zahradní ulici.** Mohou zde odevzdávat odpad zdarma na základě prokázání trvalého bydliště v naší obci. Poplatek za uložení tohoto odpadu je následně

vyúčtován obci. Tato smlouva tak umožňuje občanům vracet např. velkoobjemový odpad během celého roku. **Stavební suť a pneumatiky lze odevzdat pouze za úplatu. Vzhledem k rostoucím nákladům upozorňujeme živnostníky, že odpad vznikající při činnosti související s podnikáním si hradí sami.**

Sběr velkoobjemového odpadu

Sběr velkoobjemového odpadu přímo v obci proběhne stejným způsobem jako roce 2022. Velkoobjemové kontejnery budou umístěny ve dvoře obecního úřadu a občané budou moci odevzdávat odpad v určených hodinách, kdy zaměstnanci obce dohlédnou, aby se tam

odevzdávaly jen povolené odpady. Chceme tím zabránit, aby kontejnery byly plné dřívě, než občané přijdou domů z práce, a také aby se tam v mnoha případech neobjevily odpady, které tam nepatří (**stavební suť, pneumatiky, barvy, chemikálie apod.**).

Tento sběr velkoobjemového odpadu bude ve Starém Městě probíhat ve dnech:

středa	17. 5. 2023	12.00 hod. – 18.00 hod.
čtvrtek	18. 5. 2023	7.00 hod. – 18.00 hod.
pátek	19. 5. 2023	7.00 hod. – 18.00 hod.
sobota	20. 5. 2023	7.00 hod. – 12.00 hod.

Pro občany Nové Vésky bude umístěn jeden kontejner opět u autobusové zastávky naproti pálenici od pátku 19. 5. 2023 9.00 hod. do pondělí 22. 5. 2023 do 9.00 hod.

Program k poskytování dotací na podporu výstavby domovních čistíren odpadních vod

Dotační program na výstavbu domovních čistíren pokračuje dál, od 1.1.2023 došlo k úpravě, kdy výše podpory je i nadále 80 % uznatelných nákladů, ale maximální částka byla zvýšena na 100.000,- Kč na jeden projekt. Zastupitelé pro rok 2023 dali do rozpočtu částku

1 mil. korun. Proto žádáme vlastníky nemovitostí s trvalým pobytem v obci, kteří nemají dosud vyřešeno nakládání se splaškovými vodami v souladu se zákonem, aby využili tohoto programu. Bližší podmínky programu naleznete na webových stránkách obce.

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,
rok 2023 se naplno rozběhl a my přinášíme letošní první vydání Staráčku s informacemi o dění v obci. Nyní pomalu končící zima nám dala docela dost zabrat, a to zejména v týdnu před vánocemi. Kalamita způsobená silným větrem a padáním sněhu byla opravdu na zadní cestě naším traktorkem nezvládnutelná. Až za pomoci silnějších stro-

jů, zejména bagru, se tuto komunikaci podařilo zprůjezdnit. Padání sněhu společně se silným větrem nám působilo největší problémy, proto jsme ještě několikrát využili externích služeb na údržbu, zejména na zadní cestě, kdy náš traktor už přestal zvládat odklízet nafoukaný sníh. A když to nebyl sníh, tak údržbu komplikovala tvořící se ledovka na komunikacích i chodnících na

začátku února. I nyní na začátku března se nám zima ještě připomíná chladnými dny a mrazy přes noc. Ale jaro se už blíží a určitě se na něj všichni těšíme.

Začátek roku pro nás všechny znamenal změnu v systému vyvážení a také třídění odpadu u jednotlivých domů. Snad si již všichni zvykli, že každou nádobu, kterou chceme vysypat, musíme označit páskou. Reakce od občanů jsou pozitivní i negativní. Ale pokud budeme chtít v budoucnu splnit nastavené limity separovaného množství odpadů, musíme opravdu třídit všichni.

A nyní k našim plánům v letošním roce. Největší stavební akcí, co se financí týče, bude rekonstrukce zadní cesty od křižovatky u benzinky OMV po křižovatku u pana Suchánka v délce cca 750 m. Práce zahrnují rozšíření cesty na minimální šířku 4,5 m, budou zpevněny krajnice, opraveny propustky, položen nový asfaltový povrch a postaveny prvky pro zklidnění dopravy. V těchto dnech se již vyhodnocují obdržené nabídky. Cena dle rozpočtu měla být 10 mil. bez DPH. Ale již nyní víme, že vítězná nabídka je pod 7 mil. bez DPH. Práce by se měly postupně rozběhnout od půlky dubna a hotovo má být do konce

srpna. Pro občany bydlící v území zasaženém stavbou to bude znamenat komplikace při cestách ke svým domům. Při tak rozsáhlé rekonstrukci to však jinak nepůjde. Budeme se snažit společně se zhotovitelem občany informovat dopředu a najít nejlepší možné řešení. Součástí této rekonstrukce bude i oprava přilehlé místní komunikace. Další stavební akcí bude zateplení bytového domu č.p. 119, vedle obchodu. Výběrové řízení na zhotovitele již bylo zahájeno a předpokládaný termín prací je od 15.7. do 31.10.2023. Tento bytový dům je poslední, který nebyl zateplen. Postupně se také snažíme o modernizaci bytového fondu. Vždy, když se nám nějaký byt uvolní, provedeme potřebné opravy podle stavu bytu. Zejména se jedná o nové elektrorozvody, výměnu bytového jádra včetně rozvodů vody a odpadů. Takto rekonstruovaný byt je následně nabídnut evidovaným žadatelům. Výběr probíhá formou obálkové metody, kdy zájemci předkládají své nabídky na výši nájmu.

Přicházející jaro přinese také úkoly týkající se úklidu obce po zimě a údržby zeleně. Na tyto práce vždy potřebujeme rozšířit počet zaměstnanců o pracovníky z úřadu

práce. Letos máme požádáno o pět lidí, ale zatím máme příslibeny od dubna pouze dva. To je opravdu minimum, abychom vše mohli zvládnout.

V souvislosti s údržbou veřejných prostranství opět apeluji na všechny majitele psů, aby při svých procházkách uklízeli exkrementy po svých miláčcích. Že se tak neděje, vidíme nyní, kdy roztál sníh.

Závěrem vzpomenu akce, které se konaly v předešlém období. V lednu se konal první obecní ples v novém sále a myslím si, že se povedl. Přípravy byly dlouhé a všem

děkuji za pomoc. Také musím poděkovat sponzorům díky, kterým jsme mohli připravit tombolu. Moc mne však mrzí, že jsme nemohli uspokojit všechny zájemce o lístek. Kapacita sálu je 130 lidí, což není mnoho. Pro příští rok jsme se rozhodli uspořádat dva plesy, aby se pokud možno dostalo na všechny. Na konci února prošel obcí masopustní průvod jako vždy až do sportovního areálu. Opět se zúčastnilo spousty masek včetně dětí. Hodnotit a vybrat ty nejhezčí, bylo opravdu těžké. I tady patří obrovské poděkování všem pořadatelům, kteří pomáhali

nejen s přípravou (zejména sobotní větrné dopoledne nám dalo zabrat při stavbě stanu), ale i úklidem po akci. A také řeznictví Kolomých za přípravu vařených masových po-

chutin z kotle, Jirkovi Václavíkovi s Peťou Skácelelem za guláš a bramboráky, a v neposlední řadě Bistru na hřišti za tekuté moky.

Richard Šanda

Pozvání na připravované akce

30. dubna 2023 - Pálení čarodějnic

3. června - Dětský den a kácení májky

24. června - **Den Obce Staré Město** – těšit se můžeme na DUO JAMAHA, REVIVAL KABÁT, skupinu DESMOD, PETER'S MUSIC, program pro děti - Míja, kolotoče, diskotéku a ohňostroj.

Pozvánka

**na zasedání obecního zastupitelstva,
konané dne 22. 3. 2023 v 16.30 hod.
v zasedací místnosti Obecního úřadu**

Očkování psů

Dne 20.4.2023 proběhne očkování psů ve Starém Městě

- **15.00 hod.** u pošty

- **16.30 hod.** autobusová zastávka u kaštanu

- **17.00 hod.** zastávka – pálenice Nová Véska.

Očkování psů bude provedeno veterinářem MVDr. Josefem Mužíkem, tel.: 603 494 455.

Kostel Neposkvrněného početí Panny Marie ve Starém Městě u Bruntálu se otevře veřejnosti

I v roce 2023 bude kostel Neposkvrněného početí Panny Marie veřejnosti přístupný za přítomnosti průvodce od 1. května do 31. října

2023 každou sobotu od 12:00 do 17:00 v rámci projektu Otevřené chrámy. Mimo tuto dobu si bude možné prohlídku objednat na tel.

554 717 322, 732 255 267 (Karel Peschke) karel.peschke@email.cz. Vstup nebude zpoplatněn. Upozorňujeme, že otevírací doba se může vzhledem k aktuální epidemiologické situaci změnit.

Projekt Biskupství ostravsko-opavského Otevřené chrámy je spolufinancován z rozpočtu Moravskoslez-

ského kraje a koná se pod záštitou náměstka hejtmána Moravskoslezského kraje Lukáše Curyla. Aktuální informace o projektu a dalších kostelích na území Moravskoslezského kraje zapojených do projektu Otevřené chrámy najdete na <https://doo.cz/otevrenechramy>

Miroslav Přikryl

Ze školky

Náš poslední příspěvek zmiňoval přípravu na rozsvícení vánočního stromu na hřišti, jehož jsme se s dětmi s kratším vystoupením zúčastnili. Tím byly zahájeny svátečně laděné aktivity v posledním měsíci roku 2022. Velkou radost nám udělal **sponzorský dar**, který nám ve výši 10.000,-Kč na konci listopadu věnoval **pan Libor Šibal**. Suma je na účtu a šetříme si ji na větší akce, jako je financování zábavné agentury u příležitosti Dne dětí nebo Rozloučení se školním rokem. **Moc děkujeme!**

Prosinec byl velmi bohatý na kulturní dění v naší školce. 5. 12. 2022 jsme měli tradiční **Čertovské dopoledne** s veselým dováděním, tancováním a soutěžením v převlecích. Všechny děti si domů odnesly dárkový balíček s dobrotami,

které nám dodal osobně pan starosta.

Hned 6. 12. 2022 jsme navštívili se všemi dětmi **Základní školu Jesenickou v Bruntále**. Tentokrát pro nás byla připravená **Mikulášská pohádka**, kterou nastudovali žáci 2. stupně s paní učitelkou Daňkovou. Kromě přiblížení prostředí, čertovského a andělského, se děti dověděly, jak obě strany tráví čas celé dny. Vesele laděný příběh se zpěvy všechny moc pobavil. Nakonec dostaly děti příležitost zazpívat všem divákům i účinkujícím jednu z naučených písniček k aktuálnímu tématu.

Potom školáci naše děti převedli na pracoviště, kde pro ně byly připraveny materiály pro dotvoření a výzdobu andálků, které si odnesly domů.

8. 12. 2022 jsme byli pozváni do **MŠ Smetanka v Bruntále**. Uskutečnilo se tam **setkání s malířem** a ilustrátorem dětských knih **Adolfem Dudkem**. Návštěvy se zúčastnily naše nejstarší děti a opravdu jsme byli všichni nadšení. Byla nás plná tělocvična, byli přizváni i dědečkové a babičky ze sousedního denního stacionáře. Program měl spád, pan malíř byl jedna velká legrace a nakazil nás optimismem a dobrou náladou. I naše děti dostaly příležitost dokreslit obrázek na tabuli, odpovědět na zvědavou otázku nebo přednést básničku či přede všemi zazpívat.

Měli jsme týden na pilování programu na besídku, když přišlo pozvání na ZŠ Petrin. Školáci byli zváni na vánoční malování v rámci akce „Těšíme se do školy“. Účast na této akci jsme pro nedostatek času museli odmítnout. Slíbili jsme, že s dětmi přijedeme na představení Betlémské zpívání ZŠ Amos do divadla. Avšak **20. 12. 2022**, kdy jsme měli jet autobusem a jít s dětmi přes půl města, byla taková kalamita, sněžení, silný vítr a nečas, že jsme se rozhodli nejít. V tentýž den jsme měli ve školce **vánoční besídku** s nadílkou. Od rána děti zdobily stromek, poslouchaly koledy a tě-

šily se na odpolední nadílkou. Po svátečním programu pro přítomné rodiče následovala ochutnávka cukroví a teprve potom zval zvoneček děti k rozbalování dárků pod stromečkem. Letos jsme nakupovali didaktické materiály a pomůcky z finančních prostředků projektů, protože rozpočet na běžný provoz byl napnutý do posledního dne.

22. 12. 2022 odpoledne jsme se rozloučili, abychom si až do Nového roku užili sváteční dny ve svých domovech.

Rok 2023 jsme zahájili 2. 1. 2023 a téměř tři týdny jsme čekali na nový sníh. O pravém zimním počasí jsme si zatím jen četli pohádky a příběhy, vyprávěli a vzpomínali, prohlíželi obrázky a zpívali.

16. 1. 2023 k nám přijeli Antošovi s pohádkou „**Kašpárek a čaroděj**“. Oblíbený Kašpárek měl u dětí obrovský úspěch a po zbytek týdne byl ústřední postavou většiny jejich kresbiček.

Na 18. 1. 2023 jsme si pozvali na **besedu Mgr. paní Zdeňku Malou**, aby promluvila s rodiči letošních školáků o školní zralosti a připravenosti. Zápis do základních škol se blíží. Rodiče, kteří si nejsou jisti, zda je jejich dítě připravené na vstup do první třídy, mají možnost

požádat prostřednictvím mateřské školy o vyšetření školní zralosti. Mateřská škola v tomto ohledu spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Bruntále, Krnovská 9 a také se Speciálním pedagogickým centrem při Základní škole Bruntál, Rýmařovská 15. Také jsme rodičům nejstarších dětí na třídní schůzce nabídli konzultační hodiny, kde se mohou informovat o úrovni připravenosti svých dětí na školu. O dětech a jejich pokrocích si vedeme záznamy, o které se při konzultaci s rodiči opíráme.

Od začátku druhého pololetí probíhá intenzivní příprava školáků pod názvem **Pyramida**. Děti pracují na úkolech ze všech pěti vzdělávacích oblastí. Za bezpečné zvládnutí úkolů si lepí symboly na papírovou pyramidu postupně od nejnižší

úrovně po vrchol. Školáci se na tuto denní činnost moc těší a pracují s velkou chutí.

Na 15. 3. 2023 plánujeme dopolední **Karneval masek** a doufáme, že všechny děti budou konečně zdravé.

Pomalů se připravíme na jarní akce, kterými u nás tradičně jsou Vynášení Morany, Velikonoční dílna a Čarodějnice.

Na začátku května nastane čas na **zápis do mateřské školy** na příští školní rok. Uskuteční se ve dnech **3. – 5. 5. 2023**. Bližší informace a plakátky budou ve vývěskách a na webu obce od 19. 4. 2023.

Věříme, že v letošním roce bude možné uspokojit mnohem více žadatelů, než tomu bylo minulý rok.

Anna Bílá, ředitelka MŠ

FSK Staré Město, z.s.

Na jarní část sezóny se začali připravovat také naši fotbalisté. Vzhledem k počasí to byla velmi krátká příprava, takže teprve mistrovská utkání ukážou, jak na tom jsme. Mužstvo během zimy nedoznalo změn a vstupuje se stejným kádrem do soutěže jako na podzim. Cílem pro jaro je určitě posunout

se v tabulce do vyšších pater, protože s 9. místem a ziskem pouhých 16 bodů po podzimní části spokojení být nemůžeme. Zejména v domácích utkáních jsme poztráceli hodně bodů. To můžeme napravit hned v prvním jarním kole, kdy na domácím hřišti budeme hostit tým Brantic.

Rozpis jarních utkání

Sobota	25. 3. 2023	15.00	FSK Staré Město, z.s - Brantice
Sobota	1. 4. 2023	15.30	Osoblaha - FSK Staré Město, z.s
Sobota	8. 4. 2023	15.30	FSK Staré Město, z.s - Velká Štáhle
Sobota	15. 4. 2023	16.00	Karlovice - FSK Staré Město, z.s
Sobota	22. 4. 2023	16.00	FSK Staré Město, z.s - Horní Benešov
Sobota	29. 4. 2023	16.30	Slezské Rudoltice - FSK Staré Město, z.s
Sobota	6. 5. 2023	16.30	FSK Staré Město, z.s – Horní Město
Sobota	13. 5. 2023	16.30	Světlá Hora - FSK Staré Město, z.s.
Sobota	20. 5. 2023	16.30	FSK Staré Město, z.s - Chomýž
Sobota	27. 5. 2023	17.00	Vrbno p. P. - FSK Staré Město, z.s.
Sobota	3. 6. 2023	17.00	FSK Staré Město, z.s. – Dolní Moravice
Sobota	10. 6. 2023	17.00	Vysoká-Pitárne - FSK Staré Město, z.s.
Sobota	18. 6. 2023	17.00	Stará Ves - FSK Staré Město, z.s

Povinnosti při pálení klestí – hasiči radi

Jaro se blíží a hasiči z okresu Bruntál by rádi upozornili na povinnosti související s pálením porostů, klestí. V první fázi je třeba rozlišit povinnosti vyplývající ze zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů (dále i „zákon o PO“) pro **fyzické osoby vs. podnikající fyzické a právnické osoby**.

Fyzické osoby mohou provádět kontrolované spalování hořlavých látek, např. mohou pálit shrabanou trávu na hromadě, která bude

ohraničená proti případnému rozšíření a která nebude samozřejmě umístěna pod stromy nebo v blízkosti jiných hořlavých látek, a u tohoto spalování budou osoby přítomny. Je však **zakázáno** plošné vypalování porostů. Na fyzické osoby se **nevztahuje ohlašovací povinnost** při pálení na územně příslušný hasičský záchranný sbor kraje. Měli bychom se však seznámit se závaznými vyhláškami obcí, které způsob pálení na volném prostranství mnohdy zakazují, nebo

alespoň upravují. Pálení odpadů na volném prostranství navíc není jediný způsob, jak se zbavit biologického odpadu. Ten je možné také zkompostovat, odložit ve speciálních kontejnerech nebo ve sběrných dvorech.

Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby (firmy, společnosti) také nesmí dle zákona o požární ochraně provádět plošné vypalování porostů. Při spalování hořlavých látek na volném prostranství jsou navíc povinny, se zřetelem na rozsah této činnosti, stanovit opatření proti vzniku a šíření požáru. Spalování hořlavých látek na volném prostranství včetně navrhovaných opatření jsou **povinny předem oznámit** územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje, který může stanovit další podmínky pro tuto činnost, popřípadě může takovou činnost zakázat.

Pro ohlášení pálení u právnických a podnikajících fyzických osob pro území okresu Bruntál doporučujeme využít **internetové zaregistrování** na webové adrese www.hzsmk.cz. Na pravé straně naleznete odkaz „PÁLENÍ KLESTÍ“. Pro přihlášení a vyplnění údajů o pálení je potřeba jen jednoduché registrace.

Další možností ohlášení pálení je formou:

emailu (**od@hzsmk.cz**)

pevné linky (**+420 950 739 814**),

kde je potřeba uvést:

- datum a čas (od kdy do kdy bude pálení probíhat),
- uvést přesnou lokalitu pálení (nejlépe uvést GPS souřadnice),
- jméno a mobilní telefonní číslo na osobu, která bude u pálení přítomna, a tím i zodpovědná.

UPOZORNĚNÍ

Někteří občané a firmy si pro hlášení pálení pletou tísňové telefonní číslo 150 či 112. Důrazně upozorňujeme, že tato čísla jsou určena pouze pro tísňová volání v případě, že se někdo ocitne v tísni a potřebuje rychlou pomoc, nikoliv pro ohlášení pálení.

Pokud právnícké a podnikající fyzické osoby vypalují plošně porosty nebo neoznámí spalování hořlavých látek na volném prostranství, případně nestanoví opatření proti vzniku a šíření požáru dopouští se správního deliktu dle zákona o PO, za který hrozí sankce až do výše půl milionu Kč.

Mějme na paměti možné nebezpečí a včas mu předcházíme.

Text: Ing. Antonín Ušela

Kam se žárovkou, když dosvítí?

Většina z nás musí občas řešit, co se žárovkou, která najednou dosvítila. Vysloužilé žárovky, zářivky a výbojky totiž nepatří do popelnice na směsný odpad, kde z některých z nich mohou při rozbití unikat nebezpečné látky.

V průměrné domácnosti se nachází přibližně 14 světelných zdrojů. V posledních letech postupně přecházíme na ekonomicky a ekologicky šetrnější druhy. Podle místnosti a svých preferencí volíme kompaktní a lineární zářivky nebo čím dál častěji LED žárovky. Vybíráme různou intenzitu a charakter světla – výběr moderních světelných zdrojů je opravdu pestrý.

Má to ale jeden háček: pokud taková žárovka dosvítí, nesmí skončit v běžném koši. Důvodem jsou druhotné suroviny, které lze díky recyklaci znovu využít. Navíc zářivky (trubicové i kompaktní) obsahují malé množství jedovaté rtuti, kterou je třeba odborně zpracovat. Při špatném či neodborném zacházení a ve vyšších koncentracích může rtuť ohrozit lidské zdraví a životní prostředí. Nejjednodušší je vzít jakoukoliv vysloužilou žárovku a odevzdat ji v obchodě při nákupu nové.

Další možnost, jak správně naložit s nefunkčním světelným zdrojem, je odevzdat ho ve sběrném dvoře

pod Obecním úřadem, Staré Město 66, 792 01 Staré Město. Obsluha sběrného dvora ho od Vás zdarma převezme a uloží do speciální sběrné nádoby, aby nedošlo k jeho rozbití. Zpětný odběr veškerých světelných zdrojů i dalších elektrozařízení pro naši obec Staré Město zajišťuje kolektivní systém EKOLAMP, který dodává sběrné nádoby a plně hradí také veškeré náklady na přepravu a recyklaci odevzdaného elektroodpadu. Díky EKOLAMPu ušetříme z obecního rozpočtu část prostředků, které bychom jinak museli použít na ekologickou likvidaci nebezpečného odpadu.

Menší nepohodlí spojené se správnou likvidací žárovky, fénu, vysavače či jiného elektrozařízení nám vynahradí vědomí, že společně přispíváme k ochraně životního prostředí okolo nás.

Více se o nakládání s nefunkčními elektrozařízeními a dalších aktivitách společnosti EKOLAMP dočtete na www.ekolamp.cz.

Jaké kuchyňské oleje a tuky třídit?

Otázka co patří do popelnice na třídění oleje se zdá být jednoduchá. Přece olej ze smažení a fritování – a to my doma skoro neděláme, takže nás se třídění oleje vlastně netýká... Omyl! Většina použitého odpadního oleje v domácnosti totiž nepochází z fritování. Takže kde olej vhodný k vytrídění v kuchyni hledat?

Jasným adeptem na třídění je olej z **rybích konzerv**. Sardinky, sleď, makrely, tuňák a všechny další rybky v konzervě v oleji přímo plavou. Do těstovin, salátu nebo do pomazánky je ovšem mnohem lepší použít čerstvý, kvalitní olej, a ten z konzervy vyhodit. Samozřejmě do správné popelnice – do olejové.

Stejně nápadné je množství oleje použitého u **nakládaného hermelínu či jiných sýrů** s bylinkami, česnekem nebo chilli. Pokud nejste zvyklí použít tento bylinkový olej třeba pod maso – šup s ním do PET lahve a pak do olejové popelnice. Setřít jej stěrkou můžete nejen ze sklenice, ale také z talířů.

Nakládání do oleje je vůbec oblíbený způsob konzervace, ať už jde o **nakládaná sušená rajčata, houby, česnek, papriky, chilli, olivy** a jakoukoli **další zeleninu**. Ze všech naložených pochutin vám přitom zůstane spousta oleje vhodná ke slití do vaší sběrné PET lahve. A nevadí přitom ani drobné kousky zeleniny, které v oleji zůstanou. Každá kapka se počítá.

Také **salátové zálivky** jsou nejčastěji na olejové bázi, ať už používáte **olivový, slunečnicový, řepkový** nebo třeba **ořechový** či **avokádový olej**. Takže když vám v míse či talíři trocha zálivky zbyde, přilijte ji do PETky také. Pokud obsahuje šťávu ze zeleniny, nevadí. Lepší troška

vody ve vytříděném oleji než kapka oleje v odpadní vodě.

Je na vás té zeleniny už příliš? Pojdme na maso! Třeba takový **výpek z kachny** nebo **žeber**, který vám zůstane na dně pekáče obsahuje až 50 % tuku. Když jej slijete a sěrkou setřete do PET lahve, budou vám vaše myčka i potrubí pod dřezem vděčné. K recyklaci se hodí také **tukový škraloup** ze silného masového **vývaru**. Vytřídít nezapomeňte ani zbylou **marinádu z grilování**, klidně i se zbytky koření.

Vidíte, kolik oleje už jsme doma našli? A to jsme ještě nezačali se smažením. I zbylý olej po **smažení a fritování řízků, ryb, sýrů, hranolek, langošů, křídýlek, špalíčků** nebo **koblih** sem samozřejmě patří, a je jedno, jestli smažíte radši na oleji, másle nebo sádle. Jen nezapomeňte nechat tuk vždy vychladnout, abyste se při manipulaci s ním nepopálili nebo neroztavili plastovou lahev.

Pokrmý a pochutiny, ve kterých najdete jedlý olej a tuk vhodný k recyklaci, má zkrátka doma každý z nás. Třídít se navíc dají i **pevné živočišné tuky**, jako je **máslo** nebo **sádlo**. Pokud byste měli problém je do PET lahve dostat s pomocí sěrky, stačí je nechat chvíli roztát v pánvi. Těšit vás při tom všem můžou nejen čisté filtry v myčce a nezanesené odpadní trubky, ale i pocit, že dáváte oleji šanci být ještě jednou užitečný a že tím vším berete ohled na naši společnou planetu.

*PS: Nezapomeňte, že do olejových popelnic se vhazuje **pouze kuchyňský olej a tuk**. Nejsou určeny pro motorové, hydraulické, technické ani žádné jiné průmyslové oleje a maziva.*

Periodický tisk samosprávného územního celku.

Vydavatel Obec Staré Město u Bruntálu. IČO: 00576051. Evidováno jako periodický tisk pod číslem: **MK ČR E 22003**. Vyšlo 17. března 2023 v nákladu 340 ks. Vychází čtvrtletně. Zdarma pro občany obce do poštovních schránek. Uzávěrka 13. března 2023. Zpracoval: Richard Šanda. Nepodepsané příspěvky R. Šanda. Foto Pavel Ivánek. Příští vydání bude v červnu 2023. Uzávěrka příštího čísla je 7. června 2023
